

KAZANIM ETKİNLİKLİ

FAVORİ

SORU BANKASI

SOSYAL BİLGİLER

DİJİTALİM
EĞİTİM PLATFORMUMUZ

Öğretmen ve Öğrencilerimiz için
Eşsiz İçerikler ile Sizlerle!

"Dijitalim" Öğretmen veya Öğrenci Uygulamasını
İndirerek Bütün Soruların Video Çözümlerine
Ulaşabilirsiniz.

www.dijitalim.com.tr

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

TR 066080-B 1

ISBN: 978-605-73301-2-3

YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

Ali ÖZCAN - Veysel GÜL

YAZARLAR

Veysel GÜL - Emin ŞENER - Yasin KAYA

Mustafa YALÇINKAYA - Selçuk ÇALIK

GRAFİK TASARIM/DİZGİ

Çiçek GÖBEK

AV Yayınları Dizgi Birimi

İLETİŞİM

 /AV Yayınları

 /avyayinlari

 avyayinlari@gmail.com

 /AV Yayınları

BASIM YERİ

AV AKILLI VERSİYON YAYINLARI

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak 3/ C-D Ostim / Yenimahalle / ANKARA

İletişim: (0850) 302 20 90 - (0549) 814 44 13

ÖN SÖZ

LGS; sabır, emek, azim ve çok yönlü çalışma isteyen uzun bir yolculuktur. Bu yolculuk, ortaokulun ilk yılı olan 5. sınıfta başlayıp 6 ve 7. sınıflarda da devam eder. AV (AKILLI VERSİYON) YAYINLARI olarak bu uzun yolculukta sizlerin destekçisi ve rehberi olmayı kendimize görev biliyoruz. Bu anlayışla hazırladığımız kitaplarımızla başarınızı daha yukarıya taşımak ve hedeflerinize ulaşmanızı sağlamak temel amacımızdır.

Kitabın ünite başındaki **yeşil** bölümler, konunun temelden üst seviyeye tam olarak anlaşılması için hazırlanmış öğretici ve pekiştirici etkinliklerden oluşmaktadır. Bu etkinlikler, konuyu kavramanıza yardımcı olacaktır.

Kitabın **mavi** bölümleri, bilgilerinizi ölçecek ve eksiklerinizi görmenize yardımcı olacak başlangıç düzeyindeki konu kazanım testlerinden oluşmaktadır. Bu testler, sizin güven kazanmanızı sağlayacak ve üst düzey yeni nesil sorulara geçişinizi de kolaylaştıracaktır.

Kitabın **turuncu** bölümleri, sizi yoğun ve kapsamlı düşünmeye yöneltecek yeni nesil sorulardan oluşmaktadır. Bu sorular sayesinde LGS tarzı sorulardaki durumunuzu görebilir ve çalışmalarınızı ona göre yönlendirebilirsiniz.

Kitabın **kırmızı** bölümlerinde son bir tekrar yapmanızı sağlayacak ödev etkinliklerini bulabilirsiniz. Bu etkinlikler, konu hâkimiyetinizi artıracak ve emin adımlarla yol almanızı sağlayacaktır.

Kitabın **mor** ÜDT (Ünite Değerlendirme Testi) bölümlerinde ise özenle hazırlanmış, tamamı yeni nesil sorulardan oluşan testleri çözerek tam bir LGS deneyimi yaşayacaksınız.

Bu kitap, öğretmenlerimize büyük bir kolaylık sağlayacak; öğrencilerimizin başarıya ulaşmaları için en önemli başucu kaynaklarından biri olacaktır.

Ali ÖZCAN - Veyssel GÜL

Av Yayınları Yayın Koordinatörleri

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: BİREY VE TOPLUM

Değişen Rollerim, Kültürümüzle Yaşıyor ve Gelişiyoruz	6
Ön Yargıları Kırıyorum	16
Birlikte Daha Güçlüyüz	26
Sorunlarımın Çözümünü Biliyorum	36
Ünite Değerlendirme Testi	46

2. ÜNİTE: KÜLTÜR VE MİRAS

Türklerin Ana Yurdu Orta Asya, İlk Türk Devletleri.....	52
İslamiyet'in Doğuşu ve Yayılışı, İslamiyet'in Getirdiği Değişimler.....	62
Türkler İslamiyet İle Tanışıyor, İlk Türk-İslam Devletleri	72
Yeni Yurt Anadolu, Tarihî Yollar.....	82
Ünite Değerlendirme Testi	92

3. ÜNİTE: İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

Dünya'nın Neresindeyim.....	96
Türkiye'nin Matematik ve Özel Konumu ,Türkiye'nin Fiziki Özellikleri	106
Türkiye'nin Beşeri Özellikleri	116
Dünya Üzerindeki Büyük İklim Tipleri	126
Ünite Değerlendirme Testi	136

4. ÜNİTE: BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

Sosyal Bilimler ve Toplum	142
Hayalimdeki Gelecek.....	152
Araştırma Yapıyorum, Emek Bir Hazine'dir.....	162
Ünite Değerlendirme Testi	172

5. ÜNİTE: ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Kaynaklarımız Kazanca Dönüşüyor - Dünyamıza Sahip Çıkalım	178
Bir Projem Var - Vergilerimizle Aydınlandık Yarınlara	188
Nitelikli İnsan, Güçlü Türkiye - Mesleğimi Seçiyorum	198
Ünite Değerlendirme Testi	208

6. ÜNİTE: ETKİN VATANDAŞLIK

Nasıl Bir Yönetim?.....	214
Üç Kuvvet	224
Yöneticilerimiz ve Biz, Hayatın İçinde Demokrasi	234
Haklarımın Bilincindeyim, Kadın ve Toplum	244
Ünite Değerlendirme Testi	254

7. ÜNİTE: KÜRESEL BAĞLANTILAR

Komşularımız ve Kardeşlerimiz	260
Ticari İlişkilerimiz.....	270
Lider Türkiye, Kültürümüze Sahip Çıkalım	280
Ünite Değerlendirme Testi	290
Cevap Anahtarı	295

Sosyal Bİlgİler

1. ÜNİTE

BİREY VE TOPLUM

- ▶ Değişen Rollerim, Kùltürümüzle Yaşıyor ve Gelişiyoruz
- ▶ Ön Yargıları Kırıyorum
- ▶ Birlikte Daha Güçlüyüz
- ▶ Sorunlarımın Çözümünü Biliyorum

ETKİNLİK - 1

Aşağıdaki bilgilerden doğru olanların sonuna “✓” yanlış olanların sonuna ise “✗” işareti koyunuz.

	Bilgiler	Doğru	Yanlış
1.	Her birey, doğduğu andan itibaren toplum içinde farklı rollere bürünür.		
2.	Sınıf başkanı olmak, doğuştan sahip olduğumuz rollerden biridir.		
3.	Bulunduğumuz grup veya kurumlarda üstlendiğimiz roller değişkenlik gösterebilir.		
4.	Mesleki rollere ilişkin beklentiler yazılı değildir.		
5.	Fast Food, Türk kültürüne ait olmayan bir yiyecek kültürüdür.		
6.	Toplumların sahip olduğu kültürler, geçmişten günümüze değişerek gelmiştir.		
7.	Toplumsal birlikteliğin oluşması için insanlar, dini inançlara saygı göstermelidir.		
8.	Türkçemizi geliştirmek için yabancı sözlükleri özenle kullanmalıyız.		

ETKİNLİK - 2

Aşağıdaki kavramlardan kültürü oluşturan unsurları “✓” işareti ile belirtiniz.

1. Gelenekler

5. Dil

2. Yeryüzü şekilleri

6. Din

3. Mimari yapılar

7. Yer altı kaynağı

4. Görenekler

8. Spor

ETKİNLİK-3

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına ise “Y” yazınız. Yanlış olan cümlelerin doğrularını altındaki kutucuğa yazınız.

1. () Kültür sayesinde bireylerde “Biz değil, ben duygusu” gelişmektedir.
2. () Kazanılmış statüler, kendi çabalarımız sonucu elde ettiğimiz statülerdir.
3. () Sosyal rollere ilişkin beklentiler yazılıdır.
4. () Bireyler, aynı anda birden fazla role sahip olamaz.
5. () Asker uğurlama ve kız isteme merasimleri, kültürümüze ait gelenekler arasında yer alır.
6. () Üstlendiğimiz roller, zaman içerisinde değişime uğrayabilir.

ETKİNLİK-4

Tabloda istenilen bilgileri kutucuklara yazınız.

Resmi Bayramlar	Dini Bayramlar	Mevsimsel Bayramlar

ETKİNLİK-5

Aşağıdaki soruların cevapları kutucuklarda gizlenmiştir. Aşağıdaki soruları kutucuk numaralarını kullanarak cevaplayınız.

1. Tarih

2. Mimari eserler

3. Dil

4. Dini inançlar

5. Giyim - kuşam

6. Gelenekler

7. Yemekler

8. Örf ve adetler

9. Görenekler

10. Atasözleri

11. İklim

12. Coğrafi konum

Kültürü oluşturan maddi unsurlar nelerdir?

Kültürü oluşturan manevi unsurlar nelerdir?

ETKİNLİK-6

Aşağıdaki tabloda verilen rollerden hangilerinin doğuştan veya sonradan kazanılan olduğunu “✓” işareti koyarak belirtiniz.

	Roller	Doğuştan Kazanılan	Sonradan Kazanılan
1.	Torun		
2.	Muhtar		
3.	Kardeş		
4.	Polis		
5.	Sınıf başkanı		
6.	Abla		
7.	Kuzen		
8.	Takım kaptanı		

ETKİNLİK - 7

Aşağıdaki soruları, karışık şekilde verilen harfleri bir araya getirerek cevaplayınız.

1. Toplumsal beklentisi, eğitmek ve öğretmek olan roldür?

Ğ	E	R	N	T	Ö	M	E

2. Bireylerin toplum içindeki görev ve sorumluluklarına verilen isimdir?

Y	A	S	O	L	O	S	R	L

3. Bireylerin duygu, düşünce ve ortak çıkarlarda birbirine karşılıklı bağlanmasına ne ad verilir?

A	Y	A	A	Ş	I	N	M	D

4. Bir ulusa kimlik kazandıran, tarih boyunca oluşan maddi ve manevi unsurların bütününe ne ad verilir?

İ	L	M	Ü	T	L	R	Ü	L	K	İ

ETKİNLİK - 8

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları, kutucuklarda verilen kavramlara uygun ekler kullanarak doldurunuz.

Okul

Millî kültür

Yardımlaşma

Sosyal

Aile

01

..... grubunda; baba, anne, kardeş, abla gibi bazı roller bulunur.

02

Kültürel değerler, toplumda dayanışma ve içinde yaşanılmasını sağlar.

03

Öğrenci ya da öğretmen olmak içinde sahip olabileceğimiz sosyal roller arasında yer alır.

04

Masallar, ninniler, bayramlar, ulusların oluşturan öğeler bütünüdür.

05

Toplum içinde bulunduğumuz statümüz hep aynı kalır ve değişmez.

1.

Kardeş	Dayı	Kuzen
--------	------	-------

Tabloda yer alan ifadelerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğuştan kazanılan rollere örnektir.
- B) Sonradan kazanılan rollere örnektir.
- C) Bireylerin rol üstlendiği ilk gruplardır.
- D) Bireylerin okullarda sahip olabileceği rollerdir.

2. Aşağıdakilerden hangisi okulda sahip olabileceğimiz roller arasında yer almaz?

- A) Öğrenci
- B) Sıra arkadaşı
- C) Anne
- D) Sınıf başkanı

3. Aşağıda verilen rol – sorumluluk eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Rol	Sorumluluk
A)	Doktor	Hastaları iyileştirmek
B)	Öğretmen	Maçı tarafsız yönetmek
C)	Kaleci	Gol yememek
D)	Öğrenci	Ders çalışmak

4.

Hukuksal olarak bireylere tanınan yetki ve kazançlara denir.

Boş bırakılan yere gelecek ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hak
- B) Sorumluluk
- C) Rol
- D) Özgürlük

5.

Bir toplumun tarihsel süreç içinde ürettiği, kuşaktan kuşağa aktardığı maddi ve manevi özelliklerin tümüne kültür denir. Kültür bir milleti diğer milletlerden ayıran yaşam tarzı, duygu ve düşüncelerin oluşturduğu ortak değerler olarak da ifade edilebilir. Kültür, içinde bulunduğumuz toplumun kimliğini oluşturur.

Verilen bilgilerden hareketle;

- I. Dil
- II. Din
- III. Mimari
- IV. Tarih

alanlarından hangileri kültürü oluşturan ortak değerler arasında yer alır?

- A) I ve II
- B) I, III ve IV
- C) II, III ve IV
- D) I, II, III ve IV

6.

Aşağıdakilerden hangisi geleneksel sporlarımızdan biri değildir?

- A) Güreş
- B) Cirit atma
- C) Ok atma
- D) Beyzbol

KAZANIM TESTİ - 1

7. Bireylerin yaptığı davranışların sonucunu üstlenmesine sorumluluk adı verilir.

Aşağıdakilerden hangisi bir öğrencinin sorumlulukları arasında yer almaz?

- A) Ödevlerini zamanında yapmak
- B) Ailenin geçimini sağlamak
- C) Derslerini aksatmadan çalışmak
- D) Sınıfını temiz tutmak

8. Her kültürün kendine özgü bayramları bulunur. Bizim kültürümüzde bayramlar, dini, mevsimlik ve millî bayramlar olmak üzere üçe ayrılır.

Aşağıdakilerden hangisi resmi bayramlarımız arasında yer alır?

- A) Ramazan Bayramı
- B) Kurban Bayramı
- C) Cumhuriyet Bayramı
- D) Nevruz Bayramı

9. Bir toplumun zaman içerisinde meydana getirdiği ve kuşaktan kuşağa aktardığı maddi – manevi özelliklerin tümüne kültür denir.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi kültürün özellikleri arasında yer almaz?

- A) Nesilden nesile aktarılır.
- B) Millî birliğin oluşmasını sağlar.
- C) Tüm uluslarda aynı şekilde görülür.
- D) Zaman içerisinde değişime uğrar.

- 10.

Dil

Din

İklim

Tarih

Tablodaki renklerden hangisi millî kültürü oluşturan öğelerden biri değildir?

- A) Yeşil
- B) Mavi
- C) Turuncu
- D) Mor

11. İnsanlar bulundukları grup ve kurumlarda birden fazla role sahip olabilir. Ancak önemli olan üstlenilen rollere uygun davranmaktır.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisinde rol ve rolün gerektirdiği uygun davranış yanlış verilmiştir?

- A) Öğretmen olan Musa'nın öğrencilerine ders anlatması
- B) Doktor olan Mehmet'in hastalarını muayene etmesi
- C) Hâkim olan Mustafa'nın baktığı davaları hukuka uygun olarak sonuçlandırması
- D) Polis olan Ferhat'ın suçluları yargılaması

12. Ali Bey, bir okulda öğretmen olarak çalışmaktadır. Boş zamanlarında da eşine yardımcı olmakta, çocuklarıyla ilgilenmekte ve arkadaşlarını ziyaret etmektedir.

Buna göre Ali Bey'in mesleki bir eğitim sonucunda yerine getirdiği rolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eşine yardımcı olması
- B) Öğrencilerine eğitim vermesi
- C) Arkadaşlarını ziyaret etmesi
- D) Çocuklarıyla ilgilenmesi

1. Melek Hanım, evli ve üç çocuk annesi bir öğretmendir. Melek Hanım, okulda öğrencilerine ders anlatır, onlara görgü ve toplum kurallarından bahseder. Melek Hanım, eşi Ahmet Bey ile aralarında iş bölümü yaparak ev işlerini paylaşır. Melek Hanım, eşine sevgi ve saygı gösterir, fikirlerine değer verir. Melek Hanım, evde çocuklarına masallar okur ve onların derslerine yardımcı olur.

Buna göre Melek Hanım ile ilgili olarak;

- I. Aynı anda öğretmen, eş ve anne rollerine sahiptir.
- II. Sosyal rollerinin gerektirdiği davranışları yerine getirmektedir.
- III. Sahip olduğu rollerin fazla olmasından dolayı bazen rol karmaşası yaşamaktadır.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

2.

Kenan Bey, 1981 yılında Sivas'ta dünyaya gelmiştir. Doğumuna dedesi, babaannesi ve anneannesi çok sevinmiştir. İlkokul ve ortaokul yıllarında başarılı bir öğrenci olan Kenan Bey, ortaokulda sınıf başkanlığı ve tiyatro kulübü oyunculuğu yapmıştır. Liseyi, Sivas Anadolu Lisesinde tamamlamıştır. Lisede okulunun futbol takımı kaptanlığını yapmıştır. Liseden mezun olduktan sonra Bursa Uludağ Üniversitesi Tekstil Mühendisliği bölümünü bitirmiş ve sonrasında bir kumaş fabrikasında işe başlamıştır. Kenan Bey, 2009 yılında evlenmiş ve daha sonra 2 çocuk sahibi olmuştur.

Bu bilgilerden hareketle Kenan Bey ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sahip olduğu ilk rolü, okulda kazandığı öğrenciliktir.
- B) Doğuştan ve sonradan sahip olduğu roller bulunmaktadır.
- C) Baba rolüne sahip olması, sonradan kazanılan rollerinden birisidir.
- D) Çocuk, torun, öğrenci, sınıf başkanı ve takım kaptanı gibi rollere sahiptir.

3. Mimari yapılar kültürü meydana getiren unsurlardan biridir. İnsanlar geçmişten günümüze inşa ettikleri şehirlere veya konutlara inançlarını ve kültürel değerlerini yansıtmaya özen göstermişlerdir. Özellikle Türk-İslam toplumlarında birçok şehir kurulmuş veya mevcut şehirler geliştirilmiştir. Bu şehirlerin merkezinde yer alan camilerin yakınlarına inşa edilen bedesten ve hanlarda ticaretin gelişmesi sağlanmıştır. Medreseler, şifahaneler, imaretler, köprüler ve çeşmeler kültürel miras olarak nesilden nesile aktarılan mimari yapılara örnektir. Ülkemizde Bursa'da Cumalıkızık, Karabük'te Safranbolu, Ankara'da Beypazarı evleri kültürümüzü yansıtan mimari eserlerdendir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Ulusların, kültürel özelliklerini yansıtan unsurlardan biri de mimari yapılarıdır.
- B) İnşâ edilen mimari yapılarda, toplumların kendi kültürünün izlerini görmek mümkündür.
- C) İlk Türk – İslam devletlerinde caminin etrafına yapılan çok amaçlı yapılar, gelecek kuşaklara bırakılan kültürel miraslardandır.
- D) Eskiden kültürümüzü yansıtan mimari yapılar daha fazla bulunurken günümüzde kültürümüzü yansıtan eserlere rastlanılmamaktadır.

4.

Havza'da ev hanımları, kış mevsiminde tüketecekleri yiyecekleri imece usulüyle hazırlıyorlar. Günümüzde birçok gıda ürünü marketlerde hazır olarak satılmasına rağmen geleneksel gıdalar arasında yer alan yufka, Havza'da ev hanımları tarafından hâlâ geleneksel yöntemlerle hazırlanıyor. İlçede kış aylarında tüketilen yufkayı komşular bir araya gelerek el birliğiyle açıyor ve pişiriyor. Kuru hâlde muhafaza edilen yufka, tüketileceği zaman ıslatılıp yenmeye hazır hâle getiriliyor. Mahalleli kadınlar, "Yılda iki kez yufka açıyoruz. Ramazan öncesi ve kış öncesi yiyeceğimiz yufkayı birlikte yapıyoruz. Birkaç kadın mahallede kime yufka açacaksak onun evinde toplanıyoruz. Kimimiz hamur yoğuruyor, kimimiz yufka açıyor, kimimiz yufkaları pişiriyor, kimimiz de iş yapanlara yemek hazırlıyor. Yaptığımız yiyecekler marketlerde hazır satılıyor ama biz yufka, turşu, salça, tarhana gibi pek çok yiyeceğimizi kendimiz yapıyoruz." dedi.

Genel Ağ'dan düzenlenerek alınmıştır. (10.04.2018)

Verilen Genel Ağ haberine göre aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Havza'da ev kadınları, kış yiyeceklerini nasıl hazırlamaktadır?
- B) Yapılmakta olan yiyecekler, hangi aylarda tüketilmektedir?
- C) Yufka açılacak olan ev, nasıl belirlenmektedir?
- D) Yapılacak olan yiyecekler için ne zaman yufka açılmaktadır?

5.

Bir toplumun tarihsel süreç içinde ürettiği, kuşaktan kuşağa aktardığı maddi ve manevi özelliklerin tümüne kültür denir. Kültür bir milleti diğer milletlerden ayıran yaşam tarzı, duygu ve düşüncelerin oluşturduğu ortak değerler olarak da ifade edilebilir. Kültür, içinde bulunduğumuz toplumun kimliğini oluşturur. Birey yaşadığı toplumun kültürel özelliklerini ailesinden, akrabalarından, arkadaşlarından, okuldan veya iş ortamından öğrenir. Bu öğrenme süreci ömür boyu sürer. Birey, yaşadığı toplumun kültürünü öğrendikçe toplumun diğer bireyleriyle daha sağlıklı iletişim kurar. Bu durum toplumsal birlikteliğin oluşması açısından önemlidir. Kültürel değerler, zaman içinde bireyler tarafından yeni eklemeler yapılarak veya mevcut bazı unsurlar çıkarılarak değişikliğe uğrayabilir. Bu nedenle her toplum kendi kültürünü korumaya özen göstermelidir.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. Kültür, değişmeden geçmişten günümüze kadar süregelmektedir.
- II. Birey, yaşadığı toplumun kültürüne bağlı kaldıkça toplumdaki bireylerle daha iyi anlaşmaktadır.
- III. Bireyler, kültürel değerlerini yaşatarak ortak değerlere sahip çıkmaktadır.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

A) Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1.

Doktor	Sınıf başkanı	Muhtar	Cumhurbaşkanı
Polis	Bakan	Vali	Antrenör

Tabloda yer alan ifadelerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğuştan kazanılan rollere örnek ifadelerdir.
B) Sonradan kazanılan rollere örnek ifadelerdir.
C) Bireylerin rol üstlendiği ilk grup ve kurumlardır.
D) Bireylerin okullarda sahip olabileceği rollerdir.

2.

- Bireylerin, grup ya da kurumlarda üstlendiği görevlerdir.
- Bireyin yaptığı davranışlarının sonucunu üstlenmesidir.
- Kişinin toplum içerisindeki konumu ya da üstlendiği sorumluluklardır.

Verilen bilgiler aşağıdaki kelimeler ile eşleştirildiğinde hangi kavram dışarıda kalır?

- A) Hak
B) Rol
C) Sorumluluk
D) Sosyal rol

3. Birey, dünyaya geldiği andan itibaren bazı grup veya kurumlarda yer alır.

Bireyin grup veya kurumlarda rol üstlendiği ilk kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okul
B) İş yeri
C) Kulüp
D) Aile

4.

Kız isteme merasimleri	Kına geceleri	Asker uğurlamaları
Sünnet törenleri	Büyüklerin ellerini öpmek	Bayram ziyaretleri

Tabloda yer alan ifadeler aşağıdaki kültürel unsurlardan hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Din
B) Gelenek – görenek
C) Dil
D) Tarih

5.

“Bir ulus, sımsıkı birbirine bağlı olmayı bildikçe yer-yüzünde onu dağıtabilecek bir güç düşünülemez.”

Mustafa Kemal Atatürk

Mustafa Kemal Atatürk’ün bu sözünden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Toplumda birlik ve beraberlik duygusu olmalıdır.
B) Halk, yardımlaşma ve dayanışma duygusu içinde hareket etmelidir.
C) Toplum içerisinde biz değil ben duygusu hâkim olmalıdır.
D) İnsanlar, kültürel değerlerini yaşatarak toplumsal birlikteliği güçlendirmelidir.

6.

İnsanların yaşamışlıklarını anlatan türküler, bebeklere söylenen ninniler, geçmiş dönemdeki insanların yaşam tarzları, sanat ve estetik anlayışları, birbirleriyle iletişimleri de sayesinde günümüze kadar ulaşmış unsurlardandır.

Bu bilgilerde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Din
B) Mimari yapılar
C) Dil
D) Tarih

B) Aşağıda bazı kavramlar verilmiştir. Bu kavramlardan hangilerinin milleti oluşturan değerlerden oluştuğunu “✓” işareti ile belirtiniz.

1.

Vatan birliği

2.

Düşünce birliği

3.

Cinsiyet birliği

4.

Tarih birliği

5.

Kültür birliği

6.

Dil birliği

C) Kültürel unsurlardan dilimizin önemini anlatan Divân-ı Lügâti't Türk hakkında araştırma yapınız. Edindiğiniz bilgileri aşağıya yazınız.

ETKİNLİK-9

Aşağıdaki bilgilerden doğru olanların sonuna “✓”, yanlış olanların sonuna ise “✗” işareti koyunuz.

	BİLGİLER	DOĞRU	YANLIŞ
1.	İnsanlar hakkında yeterli bilgi sahibi olmadan karar vermeliyiz.		
2.	Ön yargının temelinde yeterince bilgi sahibi olunmadan yorum yapılması bulunmaktadır.		
3.	Kalıp yargı, toplum tarafından genelleştirilen durumlardır.		
4.	Ön yargı, toplumdaki bireylerin yakınlaşmasını sağlar.		
5.	Ön yargıları azaltmanın yollarından biri de empati kurmaktır.		
6.	Ön yargıların olmadığı bir toplumda insanlar uyum içerisinde yaşarlar.		
7.	Bazı durumlarda ırk ayrımcılığı yapılmalıdır.		
8.	Ön yargının sebeplerinden biri de kalıp yargılardır.		

ETKİNLİK-10

Aşağıdaki ifadelerden ön yargının çeşitleri olanları “✓” işareti ile belirtiniz.

1. Din ayrımı
2. Saç ayrımı
3. Irk ayrımı
4. Cinsiyet ayrımı

5. Sosyo – kültürel ayrımlar
6. Mezhep ayrımı
7. Eğitim düzeyi ayrımı
8. Fiziksel ayrımlar

ETKİNLİK- 11

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına ise “Y” yazınız. Yanlış olan cümlelerin doğrularını altındaki kutucuğa yazınız.

1. () Japonların çok zeki olduğunu düşünmek ön yargılara bir örnektir.
2. () Ön yargılar, bireylerin peşin hükümlü olmalarından kaynaklanır.
3. () Farklı düşüncelere ön yargı ile yaklaşmak, toplum içerisindeki uyumu artırır.
4. () Engelli bireyler ve çocuklara hiçbir durumda pozitif ayrımcılık yapılmamalıdır.
5. () Kalıp yargılar, medya organlarından öğrenilmiş olabilir.
6. () Kalıp yargılar, toplum içerisindeki birlik ve beraberliği olumsuz etkiler.

ETKİNLİK- 12

Tabloda verilen ifadelerin hangi alana ait kalıp yargılar olduğunu altlarındaki kutucuklara yazınız.

Cinsiyete yönelik kalıp yargı	Sosyo – ekonomik duruma bağlı kalıp yargı	Bir ırka, millete ya da dini inanca yönelik kalıp yargı
A Kadınlar, duygusaldır.		
B Türkler misafirperverdir.		
C Japonlar zekidir.		
D Kadınlar futbol oynayamaz.		
E Fakirlerin evleri sağlam değildir.		
F Almanlar disiplinlidir.		
G Erkeklerden iyi aşçı olmaz.		
H Zengin insanlar güzel giyinir.		

ETKİNLİK - 13

Aşağıdaki soruların cevapları kutucuklarda gizlenmiştir. Verilen soruları kutucuk numaralarını kullanarak cevaplayınız.

1	Bu saatten sonra buraya gelmez.	2	Ruslar soğuk insanlardır.	3	Bu maçı kesin biz kazanırız.
4	Akdeniz insanları sıcakkanlıdır.	5	Almanlar sarışındır.	6	Bu telefon çok satar.
7	Siyahi insanlar hızlı koşarlar.	8	Bu film çok izlenir.	9	Dolar çok yükselecek.
10	Bu araba bizi yarı yolda bırakır.	11	Pahalı ürünler kalitelidir.	12	Yaramaz çocuklar, zekidir.

Kalıp yargı ifadeleri hangileridir?

Ön yargı ifadeleri hangileridir?

ETKİNLİK - 14

Aşağıdaki ifadelerden hangilerinin ön yargının sebebi veya sonucu olduğunu “✓” işareti ile belirtiniz.

	İfadeler	Ön Yargının Sebepleri	Ön Yargının Sonuçları
1.	Empati kuramama		
2.	Toplumsal ayrışma		
3.	Cinsiyet ayrımcılığı		
4.	Toplumsal çatışma		
5.	Arkadaşlık ilişkilerinde bozulma		
6.	Kalıp yargılar		
7.	Farklılıklara saygı duymama		
8.	Toplum arasında güvensizlik		

ETKİNLİK-15

Aşağıdaki cümleleri doğru ya da yanlış olma durumlarına göre işaretleyiniz. Doğru cevaplarınızın altındaki harfleri kullanarak şifreyi çözünüz.

	Doğru	Yanlış
1. Farklılıklara karşı hoşgörülü olmalıyız.	Ö	K
2. "En zor ders sosyal bilgilerdir." ifadesi ön yargıya bir örnektir.	N	Ü
3. Kalıp yargılar, zamanla oluşmaktadır.	Y	L
4. BM tarafından 21 Mart günü, "Uluslararası Irk Ayrımcılığı ile Mücadele Günü" olarak belirlenmiştir.	A	T
5. Sosyal medya, ön yargıların azalmasında önemli rol oynamaktadır.	Ü	R
6. Kalıp yargılar, toplum arasındaki birlik ve beraberliği olumsuz etkiler.	G	R
7. Bazı durumlarda ön yargılı olmak, toplumsal beraberliğe katkı sağlar.	E	I

Ş İ F R E :

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

1. Aşağıda Doğru (D) - Yanlış (Y) etkinliği verilmiştir.

	Doğru	Yanlış
1. Kalıp yargılar, toplumsal birlikteliğe katkı sağlar.		
2. Ön yargıların olmadığı bir toplumda insanlar uyum içinde yaşarlar.		
3. Herhangi bir konuda araştırma yapılmadan durumlar hakkında karar verilmelidir.		
4. Ön yargılar, toplumsal birlikteliği azaltır.		

Bu etkinliğin doğru olabilmesi için aşağıdaki işaretlemelerden hangisi yapılmalıdır?

A)

D	Y
✓	
	✓
✓	
	✓

B)

D	Y
	✓
✓	
	✓
✓	

C)

D	Y
✓	
✓	
	✓
	✓

D)

D	Y
	✓
	✓
✓	
	✓

2. 6. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmeni olan Yasin öğretmen, dersinde; "Bir grubun bütün üyelerine yönelik abartılan, genelleştirilen olumlu veya olumsuz değerlendirmelere kalıp yargı adı verilir. Kalıp yargılar başkalarından, medya organlarından veya çeşitli kaynaklardan öğrenilmiş olabilir." bilgisini verir ve öğrencilerinden verilen bilgi doğrultusunda örnekler vermesini ister.

Buna göre Yasin öğretmenin sorusuna, aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış bir cevap vermiştir?

- A) Kaya: Kadınlar duygusaldır.
B) Melek: Kupayı kesin bizim takım kazanacak.
C) Ahmet: Manav reyonlarında taze meyveler bulunur.
D) Elif: Uzun boylular basketbolu çok iyi oynar.

3. Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargıya denir.

Tabloda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi ifade getirilmelidir?

- A) Kalıp yargı
B) Ön yargı
C) Empati
D) Sempatı

4. Aşağıdaki ifadelerden hangisi bir ön yargı cümlesi değildir?

- A) Eminim ki siyah renkli bir elbise alacak.
B) Bu arabayı ondan başka kimse çalıştıramaz.
C) Siyahi insanlar hızlı koşarlar.
D) Bu maçı bizim takım kazanamaz.

5. Ön yargı, bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargıdır. Ön yargı cümlelerine örnek olarak şu ifadeler verilebilir.

- Eminim ki bu sınavdan düşük not alacak.
-

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi boşluğa gelebilecek olan ifadeler arasında yer almaz?

- A) Kadınlar, futboldan anlamazlar.
B) Bu telefonu Mustafa Usta'dan başka kimse düzeltemez.
C) Sosyal bilgiler sınavında Yahya öğretmen kesin zor soracak
D) Bu bilgisayarı başka bir yerde bulamaz.